YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L Â M I

Esas No : 2026/7540
Karar No : 2026/7942

İNCELENEN KARARIN
MAHKEMESİ : Mersin 7. Aile Mahkemesi
TARİHİ : 19.03.2024
SAYISI : 2024/223 E., 2024/264 K.
DAVACI : Monawar Said Allah
DAVALI : Salah Chama
DAVA TÜRÜ : Boşanma
KANUN YARARINA TEMYİZ İSTEYEN : Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşen İlk Derece Mahkemesince verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hakimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

Davacı kadın tarafından açılan anlaşmalı boşanma davasının yapılan yargılaması sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kabulü ile tarafların boşanmalarına karar verilmiş, karar taraflarca istinaf edilmeyerek 22.04.2024 tarihinde kesinleştirilmiştir. Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 10.06.2026 tarihli yazısı ile, karar ile ilgili kanun yararına temyiz talebinde bulunulmuş, dosya Dairemize gönderilmiştir.

Dosyanın yapılan incelemesinde; davacı kadının Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşı, davalı erkeğin ise Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşı ve aynı zamanda Türk vatandaşı olduğu, davalının nüfus kaydına göre tarafların evli olmadığı anlaşılmaktadır.

5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun *"Vatandaşlık esasına göre yetkili hukuk"* başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, *"Birden fazla devlet vatandaşlığına sahip olanlar hakkında, bunların aynı zamanda Türk vatandaşı olmaları hâlinde Türk hukuku uygulanır."* şeklinde düzenlenmiştir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 166 ncı maddenin birinci fıkrasında, evlilik birliği, ortak hayatı sürdürmeleri kendilerinden beklenmeyecek derecede temelinden sarsılmış olursa, eşlerden her birinin boşanma davası açabileceği belirtilmiştir. Yine aynı maddenin üçüncü fıkrasında, evlilik en az bir yıl sürmüş ise, eşlerin birlikte başvurması ya da bir eşin diğerinin davasını kabul etmesi hâlinde, evlilik birliği temelinden sarsılmış sayılacağı belirtilerek bu şartların oluşması halinde tarafların anlaşmalı olarak boşanmalarına karar verileceği düzenlenmiştir.

Öte yandan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde hukuki yarar dava şartları arasında sayılmıştır. Mahkeme dava şartlarının mevcut olup olmadığını davanın her aşamasında kendiliğinden araştırır. Dava şartı olan hukuki yararın dava açarken mevcut olması gerektiği gibi hüküm verilene kadar her aşama var olmaya devam etmesi gerekir.

Şu halde mahkemece, taraflar arasında geçerli bir evlilik bulunmadığı gözetilerek, tarafların boşanmasında hukuki yararının bulunmadığı gerekçesiyle davanın dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı bulunmuş ve hükmün kanun yararına bozulmasını gerektirmiştir.

KARAR

Açıklanan sebeple;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanunun 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararının aynı Kanun'un ikinci fıkrası uyarınca sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

10.09.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L Â M I

Esas No : 2026/9364
Karar No : 2026/8911

İNCELENEN KARARIN
MAHKEMESİ : Alaçam Asliye Hukuk (Aile) Mahkemesi
TARİHİ : 07.11.2024
SAYISI : 2024/135 E., 2024/315 K.
DAVACI : Duygu Aslan vekili Avukat Ahmet Güner
DAVALI : Tuncay Aslan vekili Avukat Sibel Orak
DAVA TÜRÜ : Boşanma
KANUN YARARINA TEMYİZ TALEBİNDE BULUNAN : Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hakimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

Taraflar arasındaki anlaşmalı boşanma davasının yapılan yargılaması sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kabulü ile tarafların boşanmalarına karar verilmiş, karar taraflarca istinaf edilmeyerek 17.12.2024 tarihinde kesinleşmiştir.

Somut davada, mahkemece gerekçeli kararın hüküm kısmında; *"...4-Taraflar arasında düzenlenen 08/10/2024 tarihli protokolün ONAYLANMASINA VE KARARIN EKİ SAYILMASINA,.....4-MADDE 8: Anlaşmalı boşanma davasının kesinleşmesinden sonra davalı eş, davacı eşin boşanmanın kesinleşmesinden itibaren 10 (On) yıl süreyle soyadını kullanmasına devam etmesine muvafakat etmektedir."* denilmek suretiyle karar verildiği anlaşılmıştır.

Boşanan kadının kişisel durumu 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu`nun (4721 sayılı Kanun) 173 üncü maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme; "Boşanma hâlinde kadın, evlenme ile kazandığı kişisel durumunu korur; ancak, evlenmeden önceki soyadını yeniden alır. Eğer kadın evlenmeden önce dul idiyse hâkimden bekârlık soyadını taşımasına izin verilmesini isteyebilir. Kadının, boşandığı kocasının soyadını kullanmakta menfaati bulunduğu ve bunun kocaya bir zarar vermeyeceği ispatlanırsa, istemi üzerine hâkim, kocasının soyadını taşımasına izin verir. Koca, koşulların değişmesi hâlinde bu iznin kaldırılmasını isteyebilir." şeklindedir.

Anlaşmalı boşanma protokolünde yer alan düzenlemeler, mahkemenin kanunun emredici hükümlerini ve kamu düzenine ilişkin hususları denetleme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Mahkemece protokol hükmünün 4721 sayılı Kanunun 173 üncü maddesinde öngörülen koşullara uygun olup olmadığı değerlendirilerek karar verilmesi gerekmektedir.

O halde mahkemece; 4721 sayılı Kanunun 173 üncü maddesi kapsamında izin verilmesi durumunda *koşulların değişmesi hâlinde bu iznin kaldırılmasının istenebileceği* gözetilerek, infazda tereddüte mahal vermeyecek şekilde hüküm tesis edilmesi gerekirken, taraflar arasından düzenlenen anlaşmalı boşanma protokolünün 8 inci maddesi uyarınca *"davalı eş, davacı eşin boşanmanın kesinleşmesinden itibaren 10 (On) yıl süreyle soyadını kullanmasına devam etmesine muvafakat etmektedir."* şeklinde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı bulunmuş ve hükmün kanun yararına bozulmasını gerektirmiştir.

KARAR

Açıklanan sebeple;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanunun 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile Mahkeme kararının aynı Kanun'un ikinci fıkrası uyarınca sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

Dava dosyasının Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

01.10.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L Â M I

Esas No	**:** 2026/6564
Karar No	**:** 2026/4478
İNCELENEN KARARIN	
MAHKEMESİ	**:** Samsun 3. Sulh Hukuk Mahkemesi
TARİHİ	**:** 18.01.2024
SAYISI	**:** 2022/3152 E., 2024/89 K.
DAVACI	**:** Fatma Can vekili Avukat Mert Kaan Koçak
DAVALI	**:** Zeynep Erdoğan vekili Avukat Kemal Faruk Akdoğan
DAVA TARİHİ	**:** 14.11.2022

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; davalının, müvekkili ile imzaladığı 05.06.2016 tarihli sözleşme ile kiracı olduğunu, müvekkilinin kızının konut ihtiyacı nedeniyle kiralanana ihtiyacı olduğunu, ihtiyaç sebebiyle kiralananın tahliye edilmesinin 03.11.2021 tarihli ihtarname ile davalıya bildirildiğini, ancak davalının 05.06.2022 tarihinde kiralananı tahliye etmediğini ileri sürerek, kiralananın tahliyesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili; davacının ihtiyacının gerçek, samimi ve zorunlu olmadığını savunarak, davanın reddini istemiştir.

III. MAHKEME KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; taraflar arasında 05.06.2016 tarihli ve bir yıl süreli kira sözleşmesi düzenlendiği, davanın 14.11.2022 tarihinde açılmış olup; 03.11.2021 tarihli ihtarnamenin davalı kiracıya 05.11.2021 tarihinde tebliğ edildiği, buna göre kira sözleşmesinin sona ermesinden sonra 1 ay içinde açılmış bir dava ya da tebliğ edilmiş bir ihtarname bulunmadığı, davanın kanunda ön görülen sürelere uygun açılmamış olduğu gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Sebepleri

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına yönelik Adalet Bakanlığınca; Mahkemece, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanun'un (6098 sayılı Kanun) 350/1 maddesine göre ihtiyaç iddiasına dayalı olarak açılacak tahliye davalarının belirli süreli sözleşmelerde sürenin sonunda, belirsiz süreli sözleşmelerde Kanunun 328. maddesinde fesih bildirimi için öngörülen sürelere uyularak belirlenecek

tarihten başlayarak bir ay içinde açılması gerektiği, 6098 sayılı Kanunun 353. maddesi uyarınca kiraya verenin, daha önce veya en geç davanın açılması için öngörülen sürede dava açacağını kiracıya yazılı olarak bildirmişse davanın, bildirimi takip eden uzayan bir kira yılı sonuna kadar açılabileceği, davaya dayanak kira sözleşmesi 05.06.2016 başlangıç tarihli, 1 yıl süreli olduğunu, davacının 03.11.2021 tarihli ihtarname ile taşınmaza ihtiyacı olduğunu belirterek 05.06.2022 tarihinde sözleşmeyi yenilemeyeceğini ve tahliye etmesini davalıya bildirdiği, ihtarnamenin 05.11.2021 tarihinde tebliğ edildiği, davanın 05.06.2022 tarihinde yenilenen dönem içinde 14.11.2022 tarihinde süresinde açıldığı, Mahkemece süresinde açılan davanın esasının incelenmesi gerekirken yazılı gerekçe ile davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğunu ileri sürülerek, kanun yararına temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, ihtiyaç nedeniyle kiralananın tahliyesi istemine ilişkindir.

6098 sayılı Kanunun 350. maddesinde; *" Kiraya veren, kira sözleşmesini;*

1. Kiralananı kendisi, eşi, altsoyu, üstsoyu veya kanun gereği bakmakla yükümlü olduğu diğer kişiler için konut ya da işyeri gereksinimi sebebiyle kullanma zorunluluğu varsa,

2. Kiralananın yeniden inşası veya imarı amacıyla esaslı onarımı, genişletilmesi ya da değiştirilmesi gerekli ve bu işler sırasında kiralananın kullanımı imkânsız ise,

belirli süreli sözleşmelerde sürenin sonunda, belirsiz süreli sözleşmelerde kiraya ilişkin genel hükümlere göre fesih dönemine ve fesih bildirimi için öngörülen sürelere uyularak belirlenecek tarihten başlayarak bir ay içinde açacağı dava ile sona erdirebilir." ;

353 maddesinde; *"Kiraya veren, en geç davanın açılması için öngörülen sürede dava açacağını kiracıya yazılı olarak bildirmişse, dava açma süresi bir kira yılı için uzamış sayılır."* düzenlemeleri yer almaktadır.

Taraflar arasında 05.06.2016 başlangıç tarihli ve bir yıl süreli kira sözleşmesi bulunmaktadır. Kiralananın konut ve çatılı işyeri kiralarına ilişkin hükümlere tabi olması nedeniyle, 6098 sayılı Kanunun 347. maddesi uyarınca kira sözleşmesi her yıl kendiliğinden yenilenmektedir. Davacı 03.11.2021 tarihinde keşide ettiği ihtarname ile ihtiyaç iddiası ve tahliye istemini davalıya bildirmiştir. Bu itibarla; konut ihtiyacı sebebi ile kiralananın tahliyesi istemini içeren ihtarın davalıya 05.11.2021 tarihinde tebliği ile 6098 sayılı Kanunun 353. maddesi uyarınca 05.06.2022 - 05.06.2023 tarihleri arasında konut ihtiyacı ile tahliye davası açma süresi korunmuş olup, davacı tarafından 14.11.2022 tarihinde açılan dava süresindedir. Bu nedenle Mahkemece işin esasının incelenmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığının kanun yararına temyiz isteminin kabulü gerekmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363. maddesinin birinci fıkrasının hükmüne dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına, dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine,

08.09.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.